

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET OSBY OFFERLUND, I ALVESTA KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BESKRIVNINGSDDEL

1	SYFTET MED RESERVATET.....	2
2	ADMINISTRATIVA DATA.....	2
3	HISTORISK OCH NUVARANDE MARK- OCH VATTENANVÄNDNING.....	3
4	OMRÅDETS BEVARANDEVÄRDEN.....	3
4.1	Geovetenskapliga värden.....	3
4.2	Biologiska värden.....	4
4.3	Turism och friluftsliv.....	4

PLANDEL

5	SKÖTSELOMRÅDEN.....	6
6	JAKT.....	7
7	BRÄNDER OCH STORM.....	7
8	UTMÄRKNING.....	8
9	DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING.....	8
9.1	Uppföljning av skötselåtgärder.....	8
9.2	Uppföljning av bevarandemål.....	8
10	SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV SKÖTSELÅTGÄRDER.....	9
11	ANSVAR FÖR SKÖTSEL, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER, BEVARANDEMÅL OCH GYNNSAMT TILLSTÅND.....	9
13	REVIDERING AV SKÖTSELPLAN	9

BILAGA

a. Skötselplanekarta

BESKRIVNINGSDDEL

1 SYFTET MED RESERVATET

Syftet med reservatet är att området skall bibehållas i nuvarande skick, varvid särskilt iakttages att dess karaktär av betesmark bevaras. Vidare syften är att bevara och utveckla livsmiljöer för de arter som är knutna till fristående grova ekar, samt främja återväxt för att bibehålla lång kontinuitet av ek i området. Trädkronor på äldre grov ek skall ges möjlighet att utvecklas. Naturvärdena skall öka i takt med att ekarna blir allt äldre och andelen grov levande och död ved av ek tilltar.

Reservatet skall vara tillgängligt för det rörliga friluftslivet och vetenskaplig forskning under stort hänsynstagande till flora och fauna under pågående jordbruksdrift.

2 ADMINISTRATIVA DATA

Namn:	Osby offerlund
Objekt nr:	0702012
Län:	Kronoberg
Kommun:	Alvesta
Församling:	Skatelöv
Läge:	Sydost om sjön Salen
Gränser:	Bilaga 3
Areal:	2,6 ha
Fastigheter:	Del av Huseby 10:1
Markägare:	Statens fastighetsverk
Förvaltare:	Skogsstyrelsen distrikt Kronoberg Östra i samråd med markägaren.
Ekonomisk karta:	4E9f - 04495

Topografisk karta: 4E TINGSRYD NO
Naturgeografisk region: Sydöstra Smålands skogs- och sjörika slättområden

Riksobjekt nr: NR007024 Åsnenområdet
(naturvård)
Mörrumsån enligt 4 kap 6 § miljöbalken (vattendrag)

Tabell 1. Prioriterade bevarandevärden

Markslag	Betesmark
Naturtyp	Trädklädd betesmark
Strukturer	Vidkroniga ekar, död ved

Tabell 2. Naturtyper enligt nuvarande förhållanden och enligt bevarandemålen.

Naturtyp	Areal enligt nuvarande förhållanden (ha)	Areal enligt bevarandemålen (ha)
Trädklädd betesmark	2,6	2,6
SUMMA	2,6	2,6

3 HISTORISK OCH NUVARANDE MARK- OCH VATTEN-ANVÄNDNING

Osby offerlund ligger omkring 5 kilometer norr om Skatelövsfjordens betydande fornlämningsområde. Fornlämningar från området vittnar om tidiga bosättningar i form av gravfält och stensättningar samt resta stenar. Inga kända fornlämningar har hittats inom reservatsområdet. Efterforskningar om Osby offerlunds namn eller historia har inte gjorts.

Området har förmodligen betats under lång tid och betas kontinuerligt årligen. Reservatet är en trädklädd betesmark omgiven av ett betydligt större åkerlandskap. Betesmarken har troligen gödslats och har en tydlig kvävepåverkan inom reservatsområdet.

4 OMRÅDETS BEVARANDEVÄRDEN

4.1 Geovetenskapliga värden

Berggrunden inom Osby offerlund består av medeltill finkornig Växjögranit.

Reservatet ligger till stora delar på en mindre, men ändå markerad, kulle av morän. Kullen är svallad och har mjuka landformer.

4.2 Biologiska värden

De biologiska värden som finns inom reservatet är starkt knutna till grov äldre ek med lång kontinuitet. I reservatet har 15 stycken fristående grova ekar med en stam som är grövre än 1,0 meter i diameter samt hålträd inventerats, under 2005. Några av dessa ekar är dubbla med en yngre ek vid sidan av den äldre grövre. Tillsammans utgör det totalt 22 ekar. De grövsta uppmätta ekarna har en diameter om 1,5 meter och 1,3 meter. Förutom ek finns apel, ask, asp, björk, fågelbär, gran och rönn samt några äldre tallar i trädskiktet. I buskskiktet finns hagtorn och hassel samt nyponrosor.

Området är av riksintresse för naturvården. Reservatet ligger inom Mörrumsåns avrinningsområde och är av riksintresse för vattendrag. Alvesta kommuns översiktsplan förklarar att naturvärdena skall bibehållas med särskild hänsyn.

4.3 Turism och friluftsliv

4.3.1 Tillgänglighet

Osby offerlund är tillgängligt genom att komma in genom en betesmark norr om reservatet, vid bilvägen mellan Huseby och Törnåkra. Bilvägen ansluter till riksväg 23 norr om Huseby.

4.3.2 Friluftsliv och anläggningar

Vid en parkeringsficka utmed vägen finns en informationstavla placerad.

4.3.3 Känslighet för slitage och störningar

Reservatet är inte känsligt för störning eller måttligt slitage.

GENOMFÖRDA INVENTERINGAR OCH DOKUMENTATION

Basinventering i gräsmarker, Länsstyrelsen, 2005.

Berggrundskartan, Karlskrona, SGU, 1991.

Beslut, IIIR11 3p 68, Länsstyrelsen, 1971.

Historia för framtiden, Kulturminnesvårdsprogrammet för Kronobergs län. Kronobergsboken 1981, Länsstyrelsen & Smålands museum 1981.

Kronobergs natur, Naturvårdsprogram för Kronobergs län. Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1989.

Resolution, IIIÖl 30 56, för Offerlunden, Länsstyrelsen, 1960.

Ängs- och betesmarksinventeringen, Länsstyrelsen, 2000-2004.

Översiktsplan för Alvesta kommun,
antagen av kommunfullmäktige 1994-10-25.

PLANDEL

5 SKÖTSELOMRÅDEN

Hela reservatet är indelat i 2 skötselområden vilka utgår från den markanvändning eller skötsel som ska genomföras, se skötselplanekarta (BILAGA a).

Skötselområdena är:

1. Ekhage
2. Friluftsliv

Skötselområde 1: Ekhage (2,6 ha)

Beskrivning: Området har en tydlig påverkan av hög kvävetillgång och är tämligen välhävdat. Fältskiktet består i huvudsak av brännässla, groblad, hallon, hundkäx, hundäxing, nejlikrot, röllika, skräppor, smörblomma och svartkämper.

Bevarandemål:

1. Den totala arealen betesmark skall uppgå till 2,0 ha.
2. Betesmarken skall vara betespåverkad till minst 75 % av ytan, vid vegetationsperiodens slut.
3. Krontäckning av träd- och buskskikt skall maximalt uppgå till 50 %.
4. I trädskiktet eftersträvas kontinuitet av fristående vidkroniga ekar samt i buskskiktet främst blommade och bärande buskar såsom hagtorn och nyponrosor samt hassel. Även andra lövträd kan förekomma, främst i östra delen.
5. Gran skall ej förekomma i ekhagen.

Skötselåtgärder:

- Årligt bete får ske mellan den 15 mars till och med den 15 november.
- Avverkning, röjning eller ringbarkning för selektivt urval av träd och buskskikt.
- Nedblåsta träd och grenar kan flyttas till lämplig plats i reservatets östra del.
- Vid behov plantera ek, som härstammar från området, på öppna platser inom reservatet.

Skötselområde 2: Friluftsliv (2,6 ha)Beskrivning:

I Osby offerlunds naturreservat finns en mindre skylt som beskriver områdets historia på holmens högsta punkt.

Bevarandemål:

1. Det skall finnas minst en informationsskylt som åtminstone beskriver naturreservatets syfte och föreskrifter samt bevarandemål.
2. Besökare får röra sig fritt i betesmarken inom reservatet.
3. Bänk för sittmöjligheter kan placeras inom naturreservatet.
4. Området skall vara en resurs för både yngre som äldre besökare och minst 80 % av gästerna skall vara nöjda med sitt besök i reservatet.

Skötselåtgärder:

- Underhåll av informationstavla sker vid behov.

6 JAKT

Jakt är inte reglerat genom reservatsföreskrifterna annat än vid stödutfodring av vilt och anläggande av åtel, vilket inte är tillåtet.

7 BRÄNDER OCH STORM

Bränder som uppkommer inom Osby offerlund, med naturlig antändning, får brinna tills elden når reservatsgränsen. Reservatet kan användas som tidsvinnare vid bränder. Upprättas brandgata vid reservatsgränsen är det lämpligt att fälla träd inåt reservatet.

Vid stormfällning skall träden ligga kvar inom reservatet. Ligger de nedblåsta träden olämpligt placerade får dessa flyttas till annan lämplig plats inom reservatet.

8 UTMÄRKNING

Del av reservatsgränsen skall märkas ut enligt Svensk standard (SIS 03 15 22) vilket innebär att gränsmärken målas på träd och stolpar som slås ned i marken. Gränsmärkena skall placeras så att man kan se från ett märke till nästa. Vid gränsmarkering i skogsmark skall i gränslinjen, med 0,5 m på vardera sidan reservatsgränsen, röjas en tydlig gata. Denna gata får vid behov underhållas av reservatsförvaltaren. På öppna platser ute i betesmarken krävs ingen gränsmarkering.

9 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

9.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Förvaltaren skall dokumentera åtgärder av större betydelse som utförts inom reservatet genom att ange:

- utförd åtgärd,
- åtgärdens syfte,
- tidsåtgång och utförare,
- år och månad för åtgärdens utförande,
- fotografering.

9.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning av bevarandemålen. Uppföljningen skall ligga till grund för en utvärdering av:

- om syftet med reservatet har uppnåtts,
- om gynnsamt tillstånd har uppnåtts i reservatet,
- om skötselmetoder behöver förändras,
- om en revidering av skötselplanen behövs.

Gynnsamt tillstånd råder inom ett reservat när uppsatta bevarandemål nåtts.

10 SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Skötselområde	Åtgärd	Tidpunkt	Prioritet 1-3
1	Betesdrift	Årligen	1
1	Friställning av grov ek i öster	2007	1
1	Gränsmarkeringar	2007	1
2	Utplacering av informations-skylt	2007	1
1	Utglesning, röjning, ringbarkning	2007	2
2	Utplacering av sittplats	2007	2

11 ANSVAR FÖR SKÖTSEL, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER, BEVARANDEMÅL OCH GYNNSAMT TILLSTÅND

Länsstyrelsen har det övergripande ansvaret för förvaltningen av naturreservat i länet. Länsstyrelsen har i reservatsbeslutet utsett Skogsstyrelsen distrikt Kronoberg Östra i samråd med markägaren till förvaltare av reservatet, i enlighet med 21 § F0 (1998:1252) till miljöbalken. Förvaltaren har därmed ansvaret för att skötseln av reservatet följer fastställd skötselplan. Länsstyrelsen har den operativa tillsynen i naturreservat, enligt MB 26 kap. Det innebär att Länsstyrelsen ska övervaka att föreskrifter, dispenser och tillstånd följs.

Förvaltaren ansvarar för dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder.

Länsstyrelsen har det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av syften, bevarandemål och gynnsamt tillstånd.

12 REVIDERING AV SKÖTSELPLAN

En översyn av skötselplanen bör göras inom 20 år för att bedöma behovet av en revidering av planen. Revideringen berör i första hand riktlinjer och åtgärder.

BILAGOR

a. Skötselplanekarta